

אורות השבת



גליון מס' **1164**

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע



מנהל מערכת
הרב אברהם טריקי

"שבת פרה"

פרשת השבוע
כי תשא

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר יו"ר המועצה הדתית

לב טהור ברא לי אלוקים

שבת פרה עוסקת במצוות פרה אדומה, המטהרת מטומאת מת. הדבר הגדול הוא שהאפר מטהר את הטמאים אך מטמא את הכהן העוסק בה. מכאן לומדים שטהרה אמיתית אינה תמיד מובנת בשכל האנושי; היא נובעת מציות עמוק לרצון ה'. **הטהרה הנדרשת לפני חג הפסח אינה רק טהרה חיצונית, אלא ניקוי פנימי.** כמו שהיו צריכים ישראל להיטהר כדי להקריב קרבן פסח, כך כל אדם נקרא להתבונן במעשיו ולזכך את ליבו. האפר, שנראה כדבר שפל ופשוט, נעשה כלי לטהרה גדולה. **המסר הוא שגם מנפילות וחולשות ניתן לצמוח ולהיטהר. כאשר אדם מוכן לעבור תהליך של חשבון נפש והתחדשות, הוא זוכה לפתוח דף חדש ולהתקרב באמת אל הקודש.**

בברכת אבות ואמהות
עופר כרדי
יו"ר המועצה הדתית באר שבע

דבר העורך

היכל העשירות

העשיר לא ירבה, ממחצית השקל' (ל, טו). אומר הבעל **התניא** זיע"א היכל העשירות עומד בין גן העדן לגיהנום, ושני פתחים לו, זה כנגד זה, אחד לעבר גן עדן והשני לגיהנום. אומר **הרבי הרי"צ** אליה שמנה היא העשירות, אך קוץ גדול יש בה. מעטים יודעים לשלוף ולחלץ את הקוץ מן האליה. אומר **הרבי אמרו רז"ל במסכת עירובין** (פו, א). רבי מכבד עשירים. צריך להבין למה רבינו הקדוש מעריך ומכבד עשירים והרי עליו נאמר **במסכת כתובות** (קד, א). שבשעת פטירתו זקף עשר אצבעותיו ואמר לא הנתיני מהעולם אפילו באצבע קטנה. אלא אם ההשגחה העליונה נתנה ביד העשיר אמצעים לעשות גדולות בעולמו של הקב"ה, ברור שגם כוחות נפשו מתאימים למילוי תפקידו המיוחד, על כן יש לכבד אדם כזה, שמן השמיים נתנו לו אפשרויות מיוחדות.

בברכת אבות ואמהות
הרב עוזיאל אדרי
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
וק"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' באר שבע

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	כי תשא
הפטרה:	ויהי דבר
כניסת השבת:	17:24
יציאת השבת:	18:16
רבנו תם:	18:57

עפ"י בקשתו של מורנו המרא דאתרא הגאון רבי **אברהם דרעי שליט"א** אנו ממשיכים להביא מתורתו של רב העיר **מו"ר הגאון רבי יהודה דרעי זצוק"ל**

ואת עלית על כולנה

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר לֵךְ רַד כִּי שָׁחַת עַמְּךָ...
וְעָתָה הִנִּיחָה לִי וְיַחַר אַפִּי בָּהֶם וְאֶכְלֶם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גָּדוֹל
(שמות לב, ז-י)
לך רד: רד מגדולתך לא נתתי לך גדולה אלא בשבילם...
(רש"י)

מסירות הנפש של משה רבינו ע"ה להצלת הדור, לא ידעה גבול וסייג, עד כדי התבטלות מוחלטת בבחינת וְאֵם אִין מַחֲנִי נָא מִסַּפְרִי. והרי לפניך כמה דוגמאות מאלפות.

שינוי בגמי' ברכות (לב, א): ויידבר ה' אל משה לך רד (שמות לב, ז). מאי לך רד, אמר רבי אלעזר אמר לו הקב"ה למשה, משה רד מגדולתך, כלום נתתי לך גדולה אלא בשביל ישראל, עכשיו ישראל חטאו למה לך גדולה. מיד תשש כוחו של משה ולא היה בו כוח לדבר. כיון שאמר לו (דברים ט, יב) רד ממני ואשמידם, אמר משה דבר זה תלוי בי, מיד עמד ונתחזק בתפילה וביקש רחמים... ועתה הניחה לי (שמות לב, ז), אמר רבי אבהו אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, מלמד שתפסו משה להקב"ה כביכול בבגדו כשאדם שתופס לחברו בבגדו, ואמר לפניו רבונו של עולם אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם. והלב משתומם, היאך משה העניו מכל האדם אשר ביטל עצמו גם בפני פשוטי העם השפלים ביותר - יונחנו מה כי תלינו עליו, הרהיב עוז בנפשו כל כך עד כדי תפיסת הקב"ה, ולא הניחו עד שתמחול ותסלח להם! ברם, הוא אשר אמרנו, מסירות נפשו של משה למען הצלת הדור, לא ידעה גבולות וסייגים.

ועוד שינוי בגמי' ברכות (שס): ויאעשה אותך לגוי גדול (שמות לב, ז), אמר רבי אלעזר, אמר משה לפני הקב"ה רבונו של עולם ומה כסא של שלוש רגלים אינו יכול לעמוד לפניך בשעת כעסך, כסא של רגל אחד על אחת כמה וכמה! ולע"ז כאן גנוו סוד כוח התבטלותו המוחלטת של משה רבינו ע"ה - למען הצלת הכלל, והיינו שהגיע להכרה ברורה שאין ערך לקיומו - בלי קיום הכלל.

ושוב מצינו יסוד זה מפורש, בגמי' נדרים (לח, א): 'אמר רבי יוסי בר חנינא, בתחילה לא נתנה תורה אלא למשה ולזרעו, שנאמר כתוב לך פסול לך (שמות לד, א) - מה פסולתך שלך יהא, אף כתיבתך שלך יהא. ומשה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל, ועליו הכתוב אומר טוב עין הוא יבורך (משלי כב, ט) כי נתן מלחמו לדל. הנה עין רואה ואוזן שומעת, כי משה לא ראה כל ערך במסירת התורה לעצמו ולזרעו, בלא שתהא התורה נחלת הכלל. **ואכן** לא בכדי זכה משה לכתר 'ואת עלית על כולנה', כמבואר במדרש (דברים רבה יא, א): 'אמר רבי יוחנן ואת עלית על כולנה, מדבר במשה שנתעלה יותר מן הכלל... נח אמר למשה אני גדול ממך שניצלתי מדור המבול, אמר לו משה אני נתעלתי יותר ממך, אתה הצלת את עצמך ולא היה בכוחך להציל את דורך, אבל אני הצלתי את עצמי והצלתי את דורי כשנתחייבו כליה בעגל. מניין, שניא (שמות לב, יד) וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו. משל למה הדבר דומה, לשתי ספינות שהיו בים והיו בתוכן שני קברניטין, אחד הציל את עצמו ולא הציל את ספינתו, ואחד הציל את עצמו ואת ספינתו. למי היו מקלסין, לא לאותו שהציל את עצמו ואת ספינתו. כן נח לא הציל אלא את עצמו, אבל משה הציל את עצמו ואת דורו, היו ואת עלית על כולנה', עכ"ל. וזה עומק כוונת הזוה"ק: 'ואיהו עאל לשבעין עלמין גניזין דלא זכי להו בר נש אחרא'.

הנה כי כן, זכה משה רבינו ע"ה לכתר 'ואת עלית על כולנה', לא בשל ענוותנותו המופלגת - 'והאיש משה עניו מאוד מכל האדם', ולא בשל מעלה יתירה של נבואה שהיתה בו - ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, ולא בשל הדוגמה האישית ששימש לצאן מריעותו - 'ואתה תצוה', וגם בשל גדלותו העצומה אשר הרקיעה שחקים עד כדי - 'ותחסרהו מעט מאלוהים', אלא בשל זיכוי הרבים ומסירות נפשו להצלת הדור - 'אני הצלתי את עצמי והצלתי את דורי'.

ואחר הדברים האלה, שוב לא יפלא מדוע זכה משה לכוח של 'הצלה' יותר מכל הברואים - לרבות אבות העולם שקדמו לו. וזכה הם דברי הגמי' בסוטה (יד, א לפי גרסת הבי"ח שם): 'ואמר רבי תמא ברבי חנינא, מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם, מפני שלווי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא שעתיד בית המקדש ליחרב ולהגלות את ישראל מארצם, שמא יבואו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכי ויתחננו למשה ואמרו לו משה רבינו עמוד בתפילה בעדנו, ועומד משה ומבטל את הגזירה, מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם. שכן אתה מוצא בשעה שהיו ישראל במדבר וסרחו במעשיהם ועשו עגל, קצף הקדוש ברוך הוא על ישראל ואמר למשה (דברים ט) הרף מפני ואשמידם, כמה צדיקים היו באותו הדור וכמה חסידים: משה ואהרן ויהושע אלדד ומידד ושבעים זקנים ושאר חכמים ותלמידים, ולא עשה בשבילם ולא ביטל הגזירה אלא בשביל משה. הרי לפנינו מפורש, שיש בכוחו של משה לבטל כל גזירה, ואפילו חורבן בית המקדש! היה נמוע אילו ידעו ישראל מקום קבורתו של משה והיו מתפללים אצלו. וכוח זה לא ניתן לכל אבות האומה, שהרי מקום קבורתם ידוע ואע"פ שעמדו ישראל בתפילה אצל קבורתם לביטול גזירת חורבן הבית כמבואר במדרשים שונים, לא עלתה בידם. ועל פי האמור נראה, שכוח ייחודי זה ניתן למשה בשל היותו חלק בלתי נפרד מהכלל, ועל כן יש בכוחו לבטל מעל הכלל כל גזירה - בכל תנאי ובכל מצב, כשם שעשה כן בימי חייו, וכבר אמרו 'גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייתם'!

אמ"ק סיפרו "אורות הפלא"

העלון טעון גניזה.

אורות הכשרות

הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע מחלקת הכשרות



הפרשת חלה כהלכה ג' סוגי העיסות

בלילה רכה [עיסה נוזלית]

מתחייבת רק ע"י אפייה בתנור או במחבת [ללא משקה]. בלילה כזו, כגון עוגת טורט, יש להפריש לאחר האפייה. [תורת הארץ ד, אות צב] **וופלים** פטורים מהפרשה. [שבט הלוי חלק ח סימן רמב, א] **לחוח** יש אומרים שאם הוא בעובי דק [2-1 מ"מ] פטור מהפרשה, אולם אם הוא עבה [3-5 מ"מ] חייב בהפרשה. **כובאנה** עיסה שבלילתה עבה שאופים אותה בתוך כלי סגור, ומתבשלת גם באדים שיוצאים ממנה, חייבת בחלה עם ברכה. [הגר"ש מחפוד העיד שכן מנהג תימן], ומכל מקום טוב שיאפה חלק מהבצק בתנור, כדי שיתחייב לכל הדעות. [קדושת הארץ לגר"ד טהרני פרק ד, ת] **בלניצ'ס או פנקייק**: פטורים מהפרשה [קדושת הארץ עמוד כט] ויש מי שמחמיר. [קובץ בית הלל סיוון תשסג עמוד טז] **ג'תון** נחלקו הפוסקים אם דינו כמבושל או אפוי, ועל כן יפרישו ממנו ללא ברכה. **בלקאוה** אם אופים אותם בתנור חייבת בחלה. אולם אם נעשית בבית חרושת, ושופכים עליה מרגרינה נמסה לפני הכנסתה לתנור, דינה כדון תבשיל ופטור מחלה, והמחמיר תבוא עליו ברכה. **מופלט'ה** חייבת בחלה הואיל ואופים אותה על מחבת עם מעט שמן כדי שלא ידבק הבצק למחבת. [קדושת הארץ עמוד כט]

בלילה עבה מטוגנת או מבושלת

אם גלגל את הבצק על מנת לשלו או לטגנו ובאמת עשה כן: נחלקו הראשונים בנידון זה. דעת הר"ש [פרק א, משנה ה] שפטורה מחלה, ודעת רבנו תם [תוספות ברכות לו]: שחייבת. השו"ע [ש"ס, ג] פסק שפטורה, ואילו הש"ך [שם סק"ד] פסק שפטורה, ועל כן יפריש ללא ברכה. אם גלגל את הבצק על מנת לטגנו וביסוף אפה אותו, או להפך, שולגל על מנת לאפות ולבסוף טיגנו – חייב בהפרשה. **התקנה לעיסות אלו** בשעת הגלגול יתכוון לאפות ממנה אפילו מעט ויאפה [שו"ע שם ד], כי חכמים גזרו שמא ימלך ויאפה ממנו שיעור חלה, ולכן יברך על הפרשה זו. [ש"ך שם סק"ו בשם הבי"ח]

עיסה שנילושה במי פירות

בעניין זה נחלקו הראשונים דעת הרמב"ם [שם פרק ו] שחייבת, ודעת הרא"ש שפטורה. השולחן ערוך [סעיף ט] פסק שחייבת, אולם הש"ך [סק"ט] כתב, שהואיל והרא"ש פטר והבטורא הסתפק בדבר, יפריש ללא ברכה.

עיסה שנילושה במי פירות [שאינם משבעה משקים]

הנה ידוע שישנם שבעה משקים המכשירים לקבל טומאה יין, דבש, שמן, חלב, טל, דם ומים, והסימן למשקים אלו הוא י"ד שח"ט ד"ים. והנה אם לא יתנו בבצק אחד מן המשקים הללו, תהיה העיסה טהורה, ואסרה התורה לשרוף חלה טהורה. ועל כן כתב השולחן ערוך [סעיף ו] "יש להזהר מללוש במי פירות שאינם משבעה משקים, אלא אם כן יערב עמהם אחד משבעה משקים". וכתב הרמ"א, שבדיעבד אם עבר ולש ללא אחד משבעה משקים, לא ישרוף את החלה אלא יתן אותה לכהן קטן.

עיסת גויים

עיסת עובד כוכבים פטורה מהפרשה והטעם הוא שנאמר 'עריסותיכם' ולא של עובד כוכבים, ואפילו אם יהודי לש את הבצק פטורה מהפרשה. [שו"ע של, א] **אם הגוי נתן במתנה בצק ליהודי** אם גלגלה לפני שנתנה לו פטורה, ואם גלגלה לאחר שנתנה לו חייבת. [שו"ע שם] **עיסת השותפים** חייבת. [שם ג] **גוי וישראל שותפים בעיסה** אם אין בחלקו של היהודי שיעור החייב בהפרשה פטורה, ואם יש בה שיעור החייב בהפרשה חייבת, ואם ספק חייבת כי ספק איסור לחומרא [שו"ע שם סעיף ד, ש"ך סק"ח] העושה עיסה לבהמה ולחיה פטור. [שם סעיף ח]

בצק עם חלב

הדין אסור לאפות לחם או מיני מאפה אחרים עם חלב, שמא יבואו לאוכלה עם בשר. [שו"ע צז, א] **מותר באופנים הבאים** אם שינה את צורת הפת שתהיה ניכרת בכך שהיא חלבית. [ומפני כך נוהגים לאפות את הבורקס החלבי בצורת משולש] אם היה דבר מועט שיהיה נאכל בבת אחת, והיינו בסעודה אחת [שם].

לאחר ההפרשה

נוהגים לשרוף את החלה באש, שהרי דינה כתרומה ואסורה לכוהנים וכל שכן לזרים. **יש נוהגים לשרוף את החלה בתנור**, אולם יש מחמירים בדבר שלא יבלע התנור מן החלה ויאסר. **כאשר אי אפשר לשרוף**, עדיף לעטוף את החלה בשתי עטיפות ולהניחה באשפה, כי בימינו שורפים לבסוף את האשפה וממילא מקיימים בזה מצוות שרפה.

בברכת אמת לאלו ואברוק
הרב יעקב ישראל אטון
מנהל מחלקת הכשרות
שעי"י הרבנות באר שבע

אורות הפרשה

לעשות פסוד הזה

יעבור ה' על פני ויקרא ה' ה" (לד, ו). אמרו רז"ל **במסכת ראש השנה (זו, ב).** אמר רבי יוחנן אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו. מלמד שנתעטף הקב"ה כשליח ציבור, והראה לו למשה סדר תפילה ואמר לו, כל זמן שישאל חוטאין, יעשו לפני כסדר הזה ואני מוחל להם. **אומר האלשי"ך הקדוש** זיע"א לא נאמר "יאמר" לפני כסדר הזה, אלא "יעשו", שכן לא "באמירה" בלבד תלוי הדבר, אלא "בעשייה" אם עושה אדם את מידותיו כמידותיו של הקב"ה עוונותיו נמחלים לו.

רחום ורחמן

יעבור ה' על פני ויקרא ה' ה" (לד, ו). אומר ה'עטורי **תורה'** על ישראל לנהוג כפי סדר זה, שיתחילו במידה הראשונה "רחום ורחמן", ויאמצו את מידתו של הקב"ה מה הוא רחום אף אתה רחום, ולא שיתחילו במידות האחרונות "ונקה ינקה", "פוקד עוון אבות על בנים".

המתקת העונן

נושא עוון ופשע' (לד, ז). אומר המגיד **ממזריטש** זיע"א כשמתחברים לעולם הגבוה והעליון של "י"ג מידות הרחמים" מתכפרים העוונות, כי כשם שהשטות של התינוק מעלה שחוק אצל האב, כך כשבא העוון למקום גבוה, נעשית שם המתקתו לטובה.

הזרה לטורט

נושא עוון ופשע' (לד, ז). אומר הבעל **שם טוב הקדוש** זיע"א הקב"ה נושא ומעלה את ניצוצות הקדושה המצויים בעוון ומחזירים לטורטם העליון.

העלאת הפוח המתאווה

נושא עוון ופשע' (לד, ז). אומר בעל **התניא** זיע"א את מעשה העברה אי אפשר להעלות לקדושה, מפני שהוא רע גמור, ואין לו תקנה אלא ביטולו והעברתו מן העולם, אך הכוח המתאווה שבעברה אינו רע. את הכוח המתאווה אפשר לנצל לקדושה. כשאדם עושה תשובה על חטאיו, הוא מעלה את הכוח המתאווה, שהיה מלוכב בעברה, ומעלהו לטורטו העליון.

לימוד זכות

פוקד עוון אבות על בנים' (לד, ז). אומר ה'דמשק אליעזר' אף זה מעשה חסד, שכן הקב"ה מביא בחשבון שלא האדם החוטא בו עצמו האשמה כולה, שכן אף אבותיו חטאו, וממילא היה לו ממי ללמוד.

היצר אטם

נושא עוון ופשע' (לד, ז). אמרו רז"ל **במסכת סוכה (גב, ב).** ארבעה מתחרט עליהם הקב"ה שבראם, ואלו הם, גלות, כשדים, ישמעאלים ויצר הרע. כשאדם עובר חס ושלום עברה, הקב"ה נושא כביכול את העוון על עצמו, שהוא כביכול הגורם לכך, מאחר שברא את יצר הרע.

המקדש הפנימי

יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (כה, ח). אומר השל"ה **הקדוש** זיע"א "בתוכי" לא נאמר אלא "בתוכם", בתוך כל אחד ואחד מישראל.

קיים תמיד

יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (כה, ח). אומר הרבי הרי"צ בליבו של כל אחד ואחד מישראל מצוי 'מקדש' רוחני נקודת היהדות שבו. נקודה זו קיימת בשלמותה תמיד, בכל מעמד ומצב שיהודי נמצא בו. חובתנו לעורר נקודה זו ולגלותה, עד שמהניצוץ תצא שלהבת גדולה. זו הסיבה שישאל נקראים בנביא בשם 'היכל ה' (ירמיהו ד, ז). כי כמו שההיכל משמש דירת המלך, כך גם אנחנו, בני ישראל, נחשבים היכל לשם ה'.

משאיר בקדושתו

יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (כה, ח). אומר הרבי כשם שמקום המקדש נשאר בקדושתו גם בזמן הגלות, וכל החורבן היה רק בבית, כך במקדש הפרטי שבכל אחד ואחד מישראל השומד הרוחנית שיש לעיתים בישראל היא רק ביבויין של המקדש הפרטי, אבל היסוד נשאר בקדושתו לעולם. את המקדש הפנימי בונה כל אדם מישראל על ידי עבודתו ויגיעתו בלימוד התורה, ובפרט על ידי העבודה במסירות נפש, בממונו, בגופו ובנפשו.

קדושה לבית

יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (כה, ח). אומר רבי **מנחם מנדל מאמשנינוב** זיע"א חובת כל אדם מישראל להכניס את הקדושה לביתו הפרטי, שחיו הפרטיים, והאוויר של הבית, יהיו רוויים ומלאים קדושה. כך האדם עושה משכן בביתו הפרטי.

היכן הקב"ה

יעשו לי מקדש ושכנתי בתוכם' (כה, ח). שאלו את רבי **מנחם מנדל מקוצק** זיע"א היכן שוכן הקב"ה. וענה, בכל מקום שמכניסים אותו. זהו שנאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" אם פנימיותו של האדם רצופה אהבת ה' ויראתו, אזי הקב"ה שוכן בתוכו.

לקיים בנו חכמי ישראל

הציבור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל בתוך שאר חולי עמו ישראל



לרשימת העסקים
הכשרים בעיר
סרקו את הברקוד:

אורות ההלכה

**עפ"י בקשתו של מורנו המרא דאתרא הגאון רבי אברהם דרעי שליט"א
אנו ממשיכים להביא תשובות הלכתיות משולחנו של מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי זצוק"ל**

הלכות חודש ניסן

מכירת חמץ

ברכת האילנות

ש - אלו מוצרים של חמץ ניתן להשאירם בבית ולמוכרם במכירת חמץ, ואלו מוצרים צריך לבערם מן הבית ולשורפם בשריפת חמץ?

ת - מעיקר הדין אפשר לסמוך על מכירת חמץ לגוי באמצעות הרבנות המקומית לגבי כל מוצרי החמץ, ובלבד שיצניעו במקום מיוחד וימכרו כדת וכדין. אולם נהגו שלא להשאיר בבית חמץ גמור, כגון מיני מאפה או איטריות וכדומה, ושורפים אותם בערב פסח בבוקר בשריפת חמץ. וכן ראוי לנהוג במקום שאין הפסד מרובה.

ש - כלים של חמץ שאין בדעתו להשתמש בהם כל ימי הפסח, האם צריך למוכרם לגוי במכירת חמץ כדי להשתמש בהם לאחר הפסח?

ת - כלים של חמץ מותרים בשימוש אחר הפסח, גם בלא מכירה לגוי, אולם יש להקפיד ולהצניעם במקום מיוחד במשך כל ימי הפסח. ואדרבה צריך להיזהר שלא לכלול כלים אלו במכירת החמץ שיש ברשותו, ואם עשה כן, יש להצריכם טבילה בלי ברכה אחרי הפסח, בין בכלי מתכות ובין בכלי זכוכית, כדין כלים שנרכשו מגוי. ויש מחמירים למכור רק את החמץ הנדבק בדופני הכלים, וכן הנהגנו בכתב ההרשאה ובשטר המכירה פה עיה"ק באר שבע יע"א.

ש - בעלי חנויות מזון שאינם שומרי תורה ומצוות אשר מכרו את המצם לגוי באמצעות הרבנות, ויש ברשותם תעודה המעידה על כך, האם ניתן לסמוך על מכירתם?

ת - כיון שמכר את חמצו בקניין גמור וגם חתם על שטר ההרשאה, אין לחשוש שמא לא גמר בליבו למכור את החמץ. ופה עיה"ק באר שבע יע"א הוספנו סעיפים חדשים, בשטר ההרשאה המסלקים חשש זה מכל וכל. ועל כן ניתן לסמוך על מכירתו אף אם אינו שומר תורה ומצוות והוא מחלל שבת בפרהסיא, ובלבד שיש ברשותו תעודת רבנות מוסמכת המעידה על כך.

ש - חנויות מזון של נכרים, האם אפשר לרכוש מהם מוצרי חמץ מיד לאחר הפסח אף שאין ברשותם תעודת מכירת חמץ?

ת - כיון שגוי אינו מצווה על החמץ, פשוט שאינו צריך למוכרו. ועל כן אפשר לרכוש ממנו מוצרי חמץ (כשרים כמובן) לאחר הפסח, אף שאין ברשותו תעודת מכירת חמץ.

ש - מי שאינו יכול בעצמו למכור את חמצו באמצעות הרבנות, האם רשאי לעשות כן על ידי שליח?

ת - רשאי בעל החמץ למנות שליח במקומו למכור את חמצו ישירות לגוי או באמצעות הרבנות.

ש - עד מתי מותר למכור את החמץ?

ת - זמן מכירת החמץ ישירות לגוי, הוא עד סוף זמן שריפת חמץ, שכן לאחר הזמן הזה החמץ אסור בהנאה, ושוב אינו ברשותו כדי שיוכל למוכרו. והמוכר את חמצו לגוי באמצעות הרבנות, צריך להקדים קודם הזמן הזה כדי שהרבנות תוכל למכור את חמצו לגוי.

ש - מי שנזכר בערב פסח אחר זמן שריפת חמץ שלא מכר את חמצו האם יש לו תקנה?

ת - נראה שאין לו תקנה גם אם יבטל ויפקיר את חמצו לרבים, מפני שחששו חכמים שמא לא יפקירונו בלב שלם. אולם במקום הפסד מרובה, אם הוציא את החמץ מרשותו וביטלו והפקירו בפני עדים קודם חצות היום, יש מקום להקל שיוכר שוב בחמץ לאחר הפסח, ובפרט אם היה אנוס או שוגג.

ש - מי שעבר ולא מכר את החמץ שברשותו, האם מותר לו להשתמש בו אחר הפסח?

ת - מי שעבר ולא מכר את החמץ שברשותו לגוי קודם הפסח, אותו החמץ אסור באכילה ובהנאה גם לאחר הפסח. לפיכך צריך מאוד להיזהר שלא לרכוש מוצרים של חמץ אחר הפסח במקום שאין בו תעודת רבנות המעידה על מכירת חמץ. ומן הראוי שהרבנים וגבאי בתי הכנסת יזהירו על כך בפני הציבור ביום שביעי של פסח, ויסבירו בדרכי נועם את חומרת האיסור.

ש - חמץ שעבר עליו הפסח בשוגג או באונס, האם יש להתירו באכילה ובהנאה?

ת - חמץ שנמצא בבית ישראל אחר הפסח, אסור באכילה ובהנאה, בכל אופן, ובמקום הפסד מרובה, יש לסמוך על דעת המקילים להתירו בשוגג או באונס, ובלבד שביטלו בערב פסח קודם זמן איסורו.

ש - מתי מברכים ברכת האילנות, ובאלו תנאים מברכים ברכה זו?

ת - ברכת האילנות היא ברכה חביבה מאד אשר אנו זוכים לברכה פעם אחת בשנה בלבד, ובאמצעותה אנו מודים להקב"ה שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם. זמן הברכה, הוא בחודש ניסן כשרואה לפחות שני אילנות מאכל אפילו ממין אחד שבזמן שמוציאין פרחים. וכל המקדים לברך ברכה זו הרי זה משובח, ואין להשהות הברכה כדי לברך בציבור. עבר ולא בירך ברכה זו מכל סיבה שהיא בחודש ניסן, יברך בחודש אייר בלא שם ומלכות.

ש - האם מותר לברך ברכת האילנות בלילה?

ת - מעיקר הדין אפשר לברך ברכת האילנות גם בלילה, אולם עדיף לכתחילה לברך ברכה זו ביום כדי שיוכל לראות טוב יותר את האילנות בשעת הברכה, וגם כדי שיוכל לצרף לברכה את פסוקי התהילים ונתינת הצדקה כנהוג.

ש - האם מותר לברך ברכת האילנות בלא נטילת רשות מבעל האילנות?

ת - מותר לברך ברכת האילנות על עצים של אדם אחר גם בלא נטילת רשות ממנו. אך פשוט שאין לחדור לחצרו כדי לקיים ברכה זו, בלא נטילת רשות מבעל החצר. כמו כן מותר לברך ברכה זו על עצים אשר בבעלות העירייה, אף ללא נטילת רשות.

ש - האם אפשר לברך ברכה זו בשבת ויום טוב?

ת - לכתחילה נכון שלא לברך ברכה זו בשבת ויו"ט, ויש בו טעם גם על פי הסוד. אולם במקום הצורך כגון זיכוי הרבים הפוקדים את בתי הכנסת בעיקר בשבתות ויו"ט, יש לסמוך על המקילים.

ש - האם נשים חייבות בברכה זו?

ת - כאמור ברכה זו, היא ברכת שבח והודיה לקב"ה על מעשה הבריאה, ואף הנשים בכלל הודאה זו, לכן גם הנשים תברכנה ברכת האילנות.

קמחא דפסחא

ש - האם יש להעדיף נתינת מעות קמחא דפסחא ישירות לנצרך, או באמצעות גבאי צדקה?

ת - מעלת הצדקה המובחרת היא כשהנותן אינו יודע מי המקבל, והמקבל אינו יודע מי הנותן. לפיכך טוב יותר למסור את מעות הקמחא דפסחא לגבאי צדקה נאמנים, וחזקה עליהם שיעשו מלאכתם נאמנה ויעניקו מעות אלו לנזקקים ביותר בעיר.

ש - האם צריך להעדיף קרוב משפחה נזקק על פני שאר עניים שבעיר?

ת - יש להעדיף קרוב משפחה נזקק, מדין "מבשרך אל תתעלם". כמו כן יש זכות קדימה לעניים שבשכונתו ועירו, מדין "עניי עירך קודמים". אולם טוב יותר לפרוס את תרומתו לכמה עניים ולא יתן כספו רק לעני אחד, וכדברי הגמרא "כל הנותן מתנותיו לכהן אחד מביא רעב לעולם".

ש - האם ניתן להשתמש בכספי מעשר לצורך חלוקת קמחא דפסחא?

ת - מותר להשתמש בכספי מעשר לצורך חלוקת מעות קמחא דפסחא, אך טוב שיעשה תנאי קבוע שיוכל תמיד להשתמש בכספי מעשרותיו לכל צורך של צדקה אשר יראה לו, ובכלל זה מצות קמחא דפסחא. וגם אם הפריש כבר את מעשרותיו בלא תנאי זה, יעשה התרה לנדרו בפני שלושה ואח"כ יעשה תנאי זה.


"נר ה' נשמת אדם"


העלון מוקדש לזיכרו ולעילוי נשמתו של כב' המרא דאתרא וראב"ד ב"ש
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי זצוק"ל
בר אסתר
ת.נ.צ.ב.ה.
"נפשו בטוב תלין וזרעו ירש ארץ"




עשה לך רב

שאלות הלכתיות רבות ומגוונות בכל התחומים מגיעות מידי יום ללשכת כב' רב העיר שליט"א, הן באמצעות הטלפון והן במכתבים או במפגשים ישירים עם כב' רב העיר שליט"א, ובמיוחד בימים אלו לקראת חג הפסח הבעל"ט אשר ראוי לשון היטב היטב את דיני הפסח כי רבים הם וכדי שנדע לנהוג להלכה ולמעשה,

ניתן לפנות לכב' רב העיר הגאון הגדול רבי **אברהם דרעי שליט"א** באמצעות ראש הלשכה ר' יוני הי"ו במס' 054-8457463

כמו"כ ניתן לפנות לרבני השכונות והעדות בכל שאלה הלכתית

(הרשימה לפי סדר א' - ב')

08-6204000	משרדי הרבנות והמועצה הדתית
08-6281060	הרה"ג אבוחצירא פנחס שליט"א
08-6437640	הרה"ג אמסלם שלמה שליט"א
050-4122098	הרה"ג בינה מזור שליט"א
054-2002934	הרה"ג חדאד ישראל שליט"א
054-4586152	הרה"ג טריקי אברהם שליט"א
054-4334490	הרה"ג כהן יורם שליט"א
052-8903964	הרה"ג כהן שמעון שליט"א
052-7127337	הרה"ג מאמאן אברהם שליט"א
054-6351021	הרה"ג מנגשה אלעזר שליט"א
054-4600282	הרה"ג נמש יעקב שליט"א
050-7282947	הרה"ג סויסא מאיר שליט"א

בברכת התורה
עופר כרדי
יו"ר המועצה הדתית

לוח זמנים שבועי

שבת קודש	יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'	לוח הזמנים
שבת קודש	כ"ה אדר	כ"ג אדר	כ"ב אדר	כ"א אדר	כ' אדר	כ"ט אדר	מדויק לבאר-שבע
(14.3.26)	(13.3.26)	(12.3.26)	(11.3.26)	(10.3.26)	(9.3.26)	(8.3.26)	עלות השחר
4:37	4:38	4:40	4:41	4:43	4:44	4:45	זמן טלית ותפילין
4:44	4:45	4:47	4:48	4:49	4:51	4:52	זריחה - הנץ החמה
5:55	5:56	5:58	5:59	6:00	6:01	6:02	סוף ק"ש לדעת מג"א
8:13	8:14	8:15	8:16	8:17	8:18	8:18	סוף ק"ש להתניא והגר"א
8:49	8:50	8:51	8:52	8:52	8:53	8:54	סוף ברכות ק"ש
9:50	9:50	9:51	9:51	9:52	9:52	9:53	חצות יום ולילה
11:50	11:50	11:51	11:51	11:51	11:52	11:52	מנחה גדולה
12:21	12:21	12:21	12:22	12:22	12:22	12:22	פלא המנחה
16:49	16:48	16:48	16:47	16:47	16:46	16:46	שקיעה
17:50	17:49	17:49	17:48	17:47	17:47	17:46	צאת הכוכבים
18:05	18:04	18:03	18:02	18:02	18:01	18:00	

שבת שלום!

"עת צרה היא ליעקב וממנה ישע"

בימים קשים אלו אשר עם ישראל נמצא בצרה גדולה והסכנה מרחפת מעל ראש כל אחד ואחד בכל אתר ואתר אסור לנו ליפול ברוחנו אלא להישען על אבינו שבשמים ונישא תפילה "יענך ה' ביום צרה..." נתאחד כולנו ונשים בטחונונו אך ורק בשי"ת ובודאי בעזרתו יתברך נזכה ל"וממנה ישע".

מכיון שאנו נמצאים בשעת חרום הריני להביא בפניכם מס' הודעות כדלהלן:

המקוואות לנשים

- בהתאם להנחיות פיקוד העורף יפתח רק מקווה שיש בו מרחב מוגן (ממ"ד).**
- מקווה א' - רח' אחד העם 29 (כיכר בר אילן).**
טלפון: 0775446012
 - מקווה חצרים - רח' מבצע משה 2.**
טלפון: 08-6420855
 - מקווה נווה זאב - רח' מי מרום 3.**
טלפון: 08-6816246
 - מקווה י"א - רח' דוד צבי פנקס 3 (רחבת שטרית).**
טלפון: 08-6421054
- כולל משמרת שניה עד השעה 23:00**
- מקווה סיגליות - רח' מרווה 16.**
טלפון: 08-9901250
 - מקווה כלניות - רח' דר' ג'ין קלוס פישמן 55.**
טלפון: 08-6673808
 - מקווה רמות - רח' מיכאל הנגבי 8.**
טלפון: 08-6711644
 - מקווה רמות - רח' המדע 40.**
טלפון: 08-6486770
- ניתן לקבוע שעת הגעה לטבילה (בשעות הפעילות) עם הבלנית בטלפון של המקווה**

לבידורים ולמידע נוסף וכן לגביי ערב שבת

לפנות למפקחת המקוואות הגב' ויויאן ממון תחי' - 054-7218919 (ניתן גם לשלוח הודעת SMS בלבד)

הבהרה

המקוואות יהיו פתוחים עד השעה 21:00 למעט מקווה י"א שישמש כמקווה תורן עד השעה 23:00.

בידורים בנושא כשרות

ניתן לפנות למנהל המחלקה הרב יעקב אטלן 054-9210545

בידורים בנושא קבורה

ניתן לפנות למנהל בית העלמין הרב שחר בן חיון 054-4348744

בידורים בנושא נישואין

ניתן לפנות למנהל המחלקה הרב ישראל חדאד 054-2002934

בברכת ושב יעקב ושקט ושאנו ואין מחריד ושתבשר בשורות טובות ישועות ונחמות ובציפיה לגאולה השלימה ברחמים אמן ואמן.

עופר כרדי
יו"ר המועצה הדתית